

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2022. július

HÍREK

Fehér gólyákat gyűrűztek Baja környékén

Idén június 20-án zajlott a fehér gólyák nyilvános gyűrűzése Baja környékén. A fehér gólya fiókák jelölése ezúttal is nyilvánosan zajlott. A meleg időjárás ellenére az előre meghirdetett helyszíneken és időpontokban csaknem 300 fő (többségük óvodások, iskolások) kísérhette figyelemmel a kis gólyák jelölését.

Az eseményen 8 településen, összesen 16 fészekenél 44 fióka kapott egyedi azonosításra alkalmas gyűrűt. A fiókák méretében nagy szórás mutatkozott: a legkisebb és a legnagyobb fiókák kora között kb. 4 hét volt a különbség. A meghirdetett helyszíneken kívül több olyan fészek volt, ahol csupán néhány hetesek vagy naposak voltak a kicsik, ezeken a helyeken nem történt gyűrűzés.

Az idei évben fészkenként 2-3 fióka volt a jellemző, mindössze két fészeken volt 4 fióka. A korábbi évhez képest jóval szerényebb, míg általánosságban közepesnek mondható az idei fiókaátlag (2,75 fióka/fészek). A fiókák a kirepülést követően, várhatóan augusztus közepén hagyják el az országot, és kezdik meg vonulásukat az afrikai teletőterületekre. A fióka-számok alakulása Baja térségében: 1 fiókás fészek: 1 db; 2 fiókás fészek: 4 db; 3 fiókás fészek: 9 db; 4 fiókás fészek: 2 db.

A nap során négy öreg madarat is sikerült beazonosítani a korábbi gyűrűzések eredményeképpen:

1. Jelenleg költ: Hercegszántó
Gyűrűzve: Dávod
Gyűrűzés éve: 2016
Korábbi leolvasás: 1x Dávod, 2x Hercegszántó

3. Jelenleg költ: Szeremle
Gyűrűzve: Érsekcsanád
Gyűrűzés éve: 2018
Korábbi leolvasás: 2x Szeremle, 1x Csátalja

2. Jelenleg költ: Hercegszántó
Gyűrűzve: Szeremle
Gyűrűzés éve: 2011
Korábbi leolvasás: 8x Hercegszántó

4. Jelenleg költ: Érsekcsanád
Gyűrűzve: Hercegszántó
Gyűrűzés éve: 2015
Korábbi leolvasás: 1x Izrael, 6x Érsekcsanád

Az esemény a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület 7. sz. Helyi Csoportjának szervezésében, a Nemzeti Közművek Hálózat támogatásával valósulhatott meg.

(Szöveg és fotó /Az egyik 4 fiókás fészekalj a gyűrűzés előtt/: Mórocz Attila)

Podcast: A vad dunai szigetek védelme

Július 8-tól hallgatható a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság podcast csatornáján a legfrissebb beszélgetés.

Téma: 2022. július 2-án rendezték Mohácson a Dunai Mosás című rendezvényt, amelyen a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és a LIFE WILDIsland projekt résztvevői közösen bemutatkoztak, megismertették a nagyközönséggel a projekt keretében zajló természetvédelmi, élőhely-rehabilitációs tevékenységeket. Adásunk hallgatói a projekt részleteit ismerhetik meg.

Vendég: Parrag Tibor osztályvezető.

A műsor meghallgatható:

Anchor.fm: <https://anchor.fm/ddnp>

Spotify: <https://open.spotify.com/show/5bSmSOv5SV3P2SWCs5tq1g>

Több mint 600 madarat gyűrűztek Dávodon

Öt napon át változatos programokon vehettek részt a gyerekek a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található Dávodi Madárgyűrűző Állomáson.

A Gébics Természetvédelmi Egyesület által szervezett táborban a fő tevékenység természetesen a madárgyűrűzés volt. A programot kenuzás, strandfürdőzés, éjszakai madarászás, valamint szakmai előadások és csapatépítő játékok színesítették.

A madárgyűrűzés a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság szakmai irányítása mellett zajlott. Összesen 30 faj több mint 600 egyedét fogták be a résztvevők, majd az egyedi jelölést követően ismét szabadon engedték őket. Olyan ritkább fajokkal is közvetlen közelről megismerkedhettek a résztvevők, mint a réti tücsökmadár, a kékbegy, a törpegém, vagy akár az erdei cankó. A már gyűrűs madarak visszafogásai között egy Szlovéniában jelölt foltos nádiposzáta is akadt, a táborlakók legnagyobb örömére.

Több résztvevő itt teljesítette a kötelező közösségi szolgálatát, segítették a madárgyűrűzést és a hozzá kapcsolódó adminisztrációs és előkészületi munkákat.

A tábor hetében összesen 30 fő (gyermek, segítő, érdeklődő) vett részt a foglalkozásokon. A rendezvényt Baja Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Gébics Természetvédelmi Egyesület támogatta.

A Dávodi Madárgyűrűző Állomáson a vonulás-kutatás, madárgyűrűzés várhatóan őszig folyamatos lesz (<https://www.facebook.com/davodimadargyuruzoallomas>).

(Szöveg és fotó: Mórocz Attila)

EMBER ÉS TERMÉSZET

Itassuk a nyári hőségben a madarakat!

A kánikula idején nem csak nekünk embereknek, hanem a körülöttünk élő madaraknak is sok folyadékra van szükségük.

A kertben a madarak gyülekezőhelye lehet egy jól elkészített itató. Az itató kialakításakor szabadon szárnyalhat a fantáziánk. Ügyelni kell azonban arra, hogy az itató lassan mélyüljön, a közepére pedig egy lapos követ érdemes tenni, ahol a madarak megállhatnak, leszállhatnak.

A lényeg, hogy minél inkább természetű lesz az itatónk, annál inkább kedvelni fogják a madarak is. A természetközeli látvány megalkotásához kiválóak a patakkövek, a sóderágy, a betelepített vízi növények. Fontos, hogy az itató árnyékos vagy félárnyékos helyen legyen, így védhetjük a madarakat tűző napsütéstől, de az is lényeges szempont, hogy a víz kevésbé gyorsan párolog, ha árnyékban van. Az itató elhelyezésénél ügyeljünk rá, hogy a kertünkbe tévedő macskák számára elérhetetlen legyen, másképp könnyen a madarak vesztőhelyévé válhat. Az énekesmadarak számára fontos, hogy az itató közelében találjanak búvóhelyül szolgáló cserjéket, fiatal fákat, ahová veszély esetén gyorsan elérhetnek. Az ilyen „menekülő útvonalak” biztosítása garancia lehet itatónk népszerűségére. A madáritatóban szeretnek fürdeni a rigók, a kék cinegék, a vörösbegyek. A madarak számára a fürdés, a tollazat tisztán tartása állandó, létfontosságú tevékenység, az itató ezért is lényeges eleme kertünknek. Fontos ügyelni arra, hogy az itató vizét, amennyiben nincs átfolyása a medencének, rendszeresen cseréljük. Itatásra legmegfelelőbb az esővíz. Lényeges tudni, hogy miután az itatóhoz szoktattuk a madarakat, az itató vízutánpótlása legyen folyamatosan megoldott, nem szabad becsapni a madarakat.

(Kép forrása: MME)

SZEMELVÉNYEK A TERMÉSZETVÉDELEM TÖRTÉNETÉBŐL

45 éve történt

Rakonczay Zoltán irányításával az Országos Természetvédelmi Hivatal az 1970-es években számos területet nyilvánított védetté. 1977-ben a mai Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működési területén összesen 27.500 hektáros terület lett országos jelentőségű védett terület. Létrejött két tájvédelmi körzet, a Kelet-Mecseki, és a Gemenci, valamint három természetvédelmi terület. A Csokonyavisontai fás legelő és a Babócsai Basakert mellett ekkor lett országos jelentőségű természetvédelmi terület a korábban Pécsi Városi Tanács által védetté nyilvánított Pintér-kert Arborétum is.

Sorozatszerkesztő: Varga Zsolt

Illusztráció: Az állatok védelme (szerk.: Herman Ottó), Franklin Társulat, Budapest, 1883.

FELHÍVÁS

Felhívás Duna-Dráva Nemzeti Parki Termék védjegy kérelmezésére

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Nemzeti Parki Termék Védjegyet kíván adományozni azon termékekre, melyeket az igazgatóság működési területén, természetvédelmi oltalom alatt álló területen (nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, Natura 2000) termeltek és előállításuk a természet védelmével összhangban történik.

A pályázatokat az alábbi termékkörökben várjuk:

Kézműves termékek:

- a térség természeti, táji és kulturális sajátosságainak megfelelő, kézműves hagyományaira épülő, helyi motívumokat megjelentető, hagyományos technológiával készült kézműves tárgyi eszközök

Élelmiszerek:

- lekvár, szörp, aszalvány, sör, krém, paszta, egyéb gyümölcs- vagy zöldségtermék
- gyógy-, fűszernövényekből készült termékek (pl. tinktúra, fűszersó, tea)
- méhészeti termék (kivétel akác, aranyvessző, bálványfa és selyemkóro méz)
- tehén-, juh- vagy kecsketejből készült termékek

A Nemzeti Parki Termék védjegy használatának célja a védett természeti területeken működő helyi vállalkozások, gazdálkodók, gazdálkodó szervezetek támogatása, termékeik megbecsülésének növelése, piaci lehetőségeik bővítése, a környezettudatosság, a térség természeti, táji és kulturális sajátosságainak, hagyományainak megőrzése jegyében. Információ, dokumentumok letöltése: www.ddnp.hu

ÖKOTURIZMUS

Kiscsikók és pávák az Ős-Dráva Látogatóközpontban

A Szaporcán található Ős-Dráva Látogatóközpont állattartó majorjába új lakók érkeztek. A majorban két shagya arab kiscsikó született az elmúlt időszakban: május 13-án egy kanca, június 28-án pedig egy csődör jött világra. A jövevényeket már a közönség is megtekintheti!

A közelmúltban a major állatállománya négy pávával is kibővült. Két tojó és két kakas került ide. A páva ugyan nem őshonos állatfaj Magyarországon, azonban 2-300 éve jelen van hazánkban. Eleinte egzotikus különlegességként tartották őket kastélyparkokban, viszont napjainkban egyre több helyen előfordulnak.

Vízitúrák a Fekete-vízen és a Dráván

Az Ős-Dráva Látogatóközpont a nyári szezonban kenus és kajakos programokkal is várja a vendégeket. A Dráva folyón és a Drávába torkolló Fekete-vízen induló vízitúrákon a terület természeti értékeit ismerhetik meg a résztvevők, szerencsés esetben az ártéri madárvilág képviselőivel – szürke gémeikkel, nagy kócsagokkal is találkozni lehet.

Vízitúra a Fekete-vízen

Kezdőknek, családoknak is ideális, könnyű vízitúra a szaporcai Ős-Dráva Látogatóközpont közelében elhelyezkedő Fekete-vízen.

Vízitúra a Dráván (Vejtí-Drávaszabolcs)

Egy természeti szépségekben különösen gazdag vízitúra Vejtí és Drávaszabolcs között a Dráván.

A kenu-túrák előre meghirdetett időpontokban indulnak, melyekről részletes információk honlapunkon találhatóak:
<https://www.ddnp.hu/okoturizmus/programok>

Kenu-túrák a Külső-Bédán

A Duna-Dráva Nemzeti Park Béda-Karapanca Tájegysége a Duna magyarországi alsó szakaszának kiemelkedő értékét képviselő vizes élőhelyeit foglalja magába.

A program erre a különleges területre kalauzolja az érdeklődőket. A program résztvevői 9.00 órakor találkoznak a kölkedi Fehér Gólya Múzeumnál.

A kenu-túra indulási helye a múzeumtól kb. 9 kilométerre helyezkedik el, ahová a résztvevők saját gépjárműveikkel jutnak el a Nemzeti Park Igazgatóság munkatársának „felvezetésével”. A kenu-túrán szakvezető mutatja be a Duna egykori főágát, a Külső-Bédát.

A kenuzást követően a résztvevők a Fehér Gólya Múzeumban tartott tárlatvezetésen ismerkedhetnek meg a fehér gólyák életével: érdekes részleteket tudhatnak meg a fészkelési szokásaikról, táplálkozásukról, vonulásukról.

Időpontok 2022. augusztusban: augusztus 6., augusztus 13., augusztus 20., augusztus 27.

A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért előzetes jelentkezés szükséges!
Tel.: 30/846-6020.

A program időtartama 4 óra, a részvételi díj: 2-14 éves korig: 2200 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2500 Ft/fő. Csak kenu-túra (múzeumlátogatás nélkül): 2-14 éves korig: 1800 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2000 Ft/fő. Információ: www.ddnp.hu. Kérjük, figyeljék a honlapot, mert a Duna vízállása befolyásolhatja a túrák indulását, extrém alacsony vízállás esetén a túrák elmaradhatnak.

Túra a Szársomlyóra, szoborparki panoráma

A Villányi-hegység legmagasabb csúcsa a Szársomlyó. A meredek hegyoldal szubmediterrán klíma-területein botanikai ritkaságok élnek. A hegyen 75 védett növényfajt találtak, közülük 4 faj kizárólag itt fordul elő hazánkban.

A fokozottan védett terület szakvezetővel látogatható, szerdától vasárnapig naponta 10.00 órakor indul garantált szakvezetési túra a Nagyharsányi Szoborparktól egyéni turistáknak és csoportoknak, egész évben folyamatosan. A túra résztvevői ingyenesen tekinthetik meg a Szoborparkot.

A Szársomlyó keleti végén található Nagyharsányi Szoborparkot 2012 tavasza óta a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működteti. A 2020-ban átadott korszerű, tájba illő stílusú fogadóépületben kiállító- és közösségi tér található, filmvetítési lehetőséggel, a NATURA2000 értékeket és a szoborparki alkotómunka történetét bemutató táblókkal, közetbemutatóval, természetfotó kiállítással. Az épület tetején kialakított teraszról megszemlélhető az egykori bányaudvar területén 1967 óta gyarapodó, jelenleg 130 műalkotást tartalmazó szoborgyűjtemény. A szoborparkot övező meredek szikla peremén húzódó Kikerics panoráma sétány a látogatók biztonságos mozgását teszi lehetővé, miközben megóvjá a terület növényvilágát a taposási kártól, hiszen a látogatók végig a talaj szintje fölött vezetett, korlátokkal ellátott fém járőfelületen haladnak. A sétány elején, valamint a szoborpark fölé merészen kinyúló felső kilátópontnál információs táblók nyújtanak lényegre törő ismeretanyagot a látogatóknak magáról az építményről, valamint az itt élő magyar kikericsről.

15. Ördögkatlan: a Nagyharsányi Szoborpark ismét fesztiválhelyszín

A hagyományoknak megfelelően idén ismét lesznek programok az Ördögkatlan Fesztivál keretében a Nagyharsányi Szoborparkban. A korábban megszokott formában, értékes kulturális programok várják a fesztiválózókat a helyszínen, augusztus 2-6. között.

Szerdától szombatig minden nap 10.00 órakor indulnak az „Ördögtúrák” a Szársomlyó csúcsára a Szoborpark fogadóépületétől, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság szakvezetője sok érdekes információt oszt meg a résztvevőkkel. Ezekon a túrákon a fesztiválkarszalaggal érkezők egységesen 800 Ft-os kedvezményes áron vehetnek részt.

A Szoborparkban színházi előadásokat, táncművészeti és irodalmi esteket tartanak. Idén is lesz idegenvezetés, amelyet Komlós Attila, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság munkatársa tart, és ehhez kapcsolódóan egy kiadványbemutatóra is sor kerül: a szoborparki idegenvezetés tartalma kibővítve mostantól nyomtatott formájában is elérhető lesz. Az idei fesztivál díszvendége a FORTEPAN. Ebből az alkalomból a FORTEPAN archívumában megtalálható képekből rendezünk fotótárlatot, a képek az alkotótelep múltjának pillanatait villantják fel.

Részletek a fesztivál honlapján: <https://ordogkatlan.hu/szoborpark>

Túrák, rendezvények augusztusban

Augusztus 6., 13., 27.: Egynapos vízitúra a Dráván

Egy természeti szépségekben különösen gazdag vízi túrát ajánlunk Vejti és Drávaszabolcs között a Dráván. A Dráva Európa egyik legtisztább vizű folyója, ahol a magyarországi halfajok 2/3-a megtalálható. A program során a terület természeti értékeit ismerhetik meg a résztvevők, szerencsés esetben az ártéri madárvilág képviselői – szürke gémekek, nagy kócsagok, ritkán jégmadár és rétisas is a szemünk elé kerülhet. Információ és jelentkezés: www.helian.hu

Augusztus 6., 13., 20., 27.: Gólyák nyomában Béda-Karapancsán

A Duna-Dráva Nemzeti Park területén fekvő Béda-Karapancsa a Duna magyarországi alsó szakaszának kiemelkedő értékét képviselő élőhelyeit foglalja magába. A program erre a különleges területre kalauzolja az érdeklődőket. A résztvevők először kenutúrárt tehetnek a Duna hullámterén található varázslatos Külső-Béda mellékágon, majd a Fehér Gólya Múzeumban érdekes tárlatvezetés keretében ismerhetik meg a gyönyörű madarak életét. A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/846-6020. Helyszín, időpont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, 9.00 óra. A program időtartama: 4 óra. Részvételi díj: 2-14 éves korig: 2200 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2500 Ft/fő.

Augusztus 7., 14., 28.: Vízitúra a Fekete-vízen

A Fekete-víz a Dráva egy kisebb mellékfolyója, amely kellően vadregényes, kacskaringós, a vízmélység azonban elérheti a két métert is. Ennek ellenére kezdőknek, családoknak ideális, mert nincs sodrás, és az állatvilág legalább olyan bőségben van jelen, mint a Dráván. A túra hossza attól is függ, hogy a felső vagy az alsó szakaszt tudjuk evezni (7-10 km), ami kb. 3-3,5 órát vesz igénybe. Információ és jelentkezés: www.helian.hu

Augusztus 10.: Óvodás séták a Pintér-kert Arborétumban

Szimatolva, tapogatva ismerkedhetnek a gyerekek a Pintér-kert csodálatos növényeivel. A program keretében az óvodások megismerhetik a kert illatösvényét és a tavakban élő aranyhalakat. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 70/374-0295. Helyszín, időpont: Pintér-kert Arborétum, 9.00 óra, 11.00 óra, 13.00 óra. A program időtartama: 60 perc, a részvételi díj: 400 Ft/fő.

Augusztus 27.: Denevérest Abaligeten

Az esti program keretében a denevérek különleges és titkokkal körülfogott világát ismerhetik meg a látogatók szakavatott denevérkutató segítségével. Az Abaligeti-barlangnál hálóval befogott denevéreket lehet közelről megnézni, ismerkedve a fajok egyedi jellemzőivel. Helyszín, időpont: Abaligeti-barlang, 20.00 óra. Ingyenes program.

Augusztus 29.: Megemlékezés a mohácsi csata 496. évfordulóján

Az 1526. augusztus 29-i mohácsi csata helyszínén, Sátorhely határában elterülő emlékhely több mint 1700 katona végső nyughelye. Az évforduló napján a csatában elesett hősökre emlékezünk. Helyszín: Mohácsi Nemzeti Emlékhely. A részletes program honlapunkon augusztus közepétől lesz olvasható: www.ddnp.hu

A programok résztvevőire a mindenkor érvényes koronavírus-veszélyhelyzettel összefüggő szabályok érvényesek.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.
Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388
E-mail: szilvia.wodtke@ddnp.hu, attila.komlos@ddnp.hu
www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra „Hírlevél leiratkozás” tárgyú [e-mailben](mailto:)! Köszönjük!